

Clavulicium macounii

Gaffelskinn

Storsvampar, Basidiesvampar

Klass: Agaricomycetes, **Ordning:** Agaricomycetes, *families incertae sedis*, **Familj:** Agaricomycetes, *genera incertae sedis*, **Släkte:** Clavulicium, **Art:** Clavulicium macounii - gaffelskinn (Burt) J.Erikss. & Boidin ex Parmasto
Synonymer: Clavulicium vinososcabens (Burt) Pouzar, Corticium macounii Burt, Corticium vinososcabens Burt

Kännetecken

En utbredd, mjuk skinnsvamp som sitter ganska löst fäst mot underlaget. Den har en ljus gulbrun färg med ljusare och aningen fibrig kant. I mikroskop är arten mycket karakteristisk eftersom basidierna har två sterigmer, därav det svenska namnet. Sporerna är brett elliptiska och upp till 12 µm långa. Hymeniefärgen och även sporerna påminner om mjukskinn (*Cylindrobasidium evolvens*) men denna art växer främst på lövved och har basidier med fyra sterigmer.

Utbredning och status

Förekommer fr.a. i sydvästra Sverige men enstaka fynd har också gjorts i de östra landskapen upp till Dalarna. I Norge är arten funnen ett 15-tal gånger men i Finland bara tre gånger. Detta förstärker bilden av att gaffelskinn har en västlig utbredning inom området för naturligt förekommande gran. Arten är samlad i Mellaneuropa från Frankrike till Balkan men är överallt sällsynt. Den förekommer också i Nordamerika. Arten har förmodligen minskat i Sverige i takt med att naturskogspräglade miljöer med gran avverkas.

Ekologi

Nedbrytare i grova och starkt nedbrutna lågor eller stubbar av gran. Den anträffas främst i äldre, naturskogsliknande granskog, ofta i det som man ibland kallar bondeskogar, dvs skogar som har utnyttjats extensivt med plockhuggning och bete som främsta påverkansfaktorer.

Hot

Arten hotas av slutavverkning av äldre barrskog samt av att det endast sker en begränsad nybildningen av grova granlågor i uppväxande generationer av kulturskog.

Åtgärder

I Götaland bör fler äldre bondeskogar samt mindre bestånd med äldre skog av nyckelbiotopskaraktär undantas från skogsbruk. I områden där arten förekommer kan möjligen kvarlämnande av stubbar och nyskapande av högstubbar bidra till att arten kan återkolonisera uppväxande skog.

Övrigt

Utländska namn: FI – viniikäprikkä; NO – høystubbeskinn Namnet *Clavulicium vinososcabens* används i vissa florer eftersom man anser att *C. macounii* är en art med fyrsterigmiga basidier. Kontroll av typmaterialet visar att detta inte stämmer och att de båda namnen är synonymer.

Litteratur

Eriksson, J. & Ryvarden, L. 1973. *The Corticiaceae of North Europe*, vol. 2: Aleurodiscus - Confertobasidium. Fungiflora, Oslo.

Författare

Karl-Henrik Larsson 2012